

**KONCEPCJA ZMYŚLÓW WEWNĘTRZNYCH
W TEORII POZNANIA ŚW. TOMASZA Z AKWINU**

PLAN ROZPRAWY

WSTĘP

1. Przyczyny podjęcia tematu i jego uzasadnienie
2. Stan badań
3. Podział materiału
4. Metoda pracy
5. Cele badawcze

WYKAZ SKRÓTÓW

ROZDZIAŁ I

**ŹRÓDŁA TOMASZOWEJ KONCEPCJI POZNANIA PRZEZ ZMYŚŁY
WEWNĘTRZNE**

1. Tradycja platońska
 - 1.1. Rola poznania zmysłowego u Platona
 - 1.1.1. Stopnie działań poznawczych duszy w *Państwie*
 - 1.1.2. Problematyka wyobraźni w *Sofiście*
 - 1.1.3. Zagadnienie pamięci i przypominania sobie w *Teajtecie*, *Menonie* i *Fedonie*
 - 1.2. Teoria iluminacji a poznanie zmysłowe i zmysł wewnętrzny u św. Augustyna
 - 1.2.1. Zagadnienie zmysłu wewnętrznego w *Wyznaniach* i dialogu *O wolnej woli*
 - 1.2.2. Pamięć i wyobraźnia w traktacie *O Trójcy*
2. Tradycja arystotelesowska
 - 2.1. Rola poznania zmysłowego w ujęciu Arystotelesa
 - 2.1.1. Zmysł wspólny jako podstawa działania zmysłów właściwych
 - 2.1.2. *Phantasia* i jej funkcje w III księdze traktatu *Oduszy*
 - 2.1.3. Pamięć i przypominanie jako działania duszy zmysłowej
 - 2.2. Ukształtowanie się teorii zmysłów wewnętrznych w średniowiecznej filozofii arabskiej
 - 2.2.1. Zasady podziału władz wewnętrznych u Awicenny
 - 2.2.2. Zmysły wewnętrzne w ujęciu Awerroesa jako powrót do ujęć Arystotelesa
 - 2.3. Klasyfikacja zmysłów wewnętrznych u Alberta Wielkiego
3. Podsumowanie rozdziału pierwszego

ROZDZIAŁ II

**PROPOZYCJE WSPÓŁCZESNYCH UJEĆ TOMASZOWEJ KONCEPCJI
ZMYŚLÓW WEWNĘTRZNYCH**

1. Zmysły wewnętrzne w całościowym ujęciu historii problemu (H. A. Wolfson)
2. Zmysły wewnętrzne jako transformacja paradygmatu filozofii arabskiej (D. L. Black)
3. Zmysły wewnętrzne jako wyraz epistemologii zmysłowości (G. Klubertanz)

4. Zmysły wewnętrzne w perspektywie syntezy „arystotelesowsko – tomistycznej” (D. Mercier)
5. Zmysły wewnętrzne jako powrót do koncepcji teoriopoznawczych Arystotelesa (P.Siwiek)
6. Zmysły wewnętrzne w konfrontacji z epistemologią i psychologią współczesną (M. A. Krapiec)
7. Podsumowanie rozdziału drugiego

ROZDZIAŁ III

ROZWÓJ KONCEPCJI ZMYŚLÓW WEWNĘTRZNYCH W DZIELACH ŚW. TOMASZA Z AKWINU

1. *Scriptum super libros Sententiarum* jako wykład praktycznego aspektu działania zmysłów wewnętrznych
2. *Summa contra Gentiles* jako dyskusja z ujęciem zmysłów wewnętrznych w filozofii arabskiej
3. *Sententia libri De anima* jako doprecyzowanie przedmiotów poszczególnych zmysłów wewnętrznych
4. *Summa Theologiae – pars prima* jako właściwy wykład problemu zmysłów wewnętrznych
5. *Quaestio disputata De anima* jako opozycja wobec augustyńskiego utożsamienia duszy i jej władz
6. Podsumowanie rozdziału trzeciego

ROZDZIAŁ IV

METAFIZYCZNA PERSPEKTYWA ZMYŚLÓW WEWNĘTRZNYCH

1. Przyczyna zmysłów wewnętrznych – ujęcie od strony podmiotu władz poznawczych
 - 1.1. Dusza zmysłowa w zwierzętach i dusza rozumna w człowieku właściwym podmiotem poznania przez zmysły wewnętrzne
 - 1.2. Zmysły wewnętrzne jako możliwości duszy
 - 1.3. Zmysły wewnętrzne jako dyspozycje ciała
2. Przedmioty poszczególnych zmysłów wewnętrznych
 - 2.1. *Sensibilia communia* i akty zmysłów zewnętrznych przedmiotem zmysłu wspólnego
 - 2.2. *Formae imaginatae* – wyobrażenia rzeczy nieobecnych przedmiotem wyobraźni
 - 2.3. *Intentiones* – intencje natury zmysłowej oraz intencje szczegółowe
 - 2.4. *Memorabilia* – rzeczy przeszłe jako przedmiot pamięci
3. Akty poszczególnych zmysłów wewnętrznych
 - 3.1. Spostrzeganie aktów zmysłów zewnętrznych oraz odróżnianie zmysłowych jakości właściwych dla poszczególnych zmysłów
 - 3.2. Akty wyobraźni
 - 3.3. Akty władzy oceny, władzy myślenia i rozumu szczegółowego
 - 3.3.1. *Apprehensio* (ujmowanie)
 - 3.3.2. *Aestimatio* (ocenie)
 - 3.3.3. *Collatio* (łączenie)
 - 3.3.4. *Discursio* (rozumowanie)
 - 3.3.5. *Cogitatio* (zastanawianie się)
 - 3.3.6. *Intellectus passivus* i jego działanie
 - 3.4. Akt pamięci i akt przypominania sobie
4. Podsumowanie rozdziału czwartego

ROZDZIAŁ V

TEORIOPOZNAWCZA PERSPEKTYWA DZIAŁANIA ZMYŚLÓW WEWNĘTRZNYCH

1. Udział zmysłów wewnętrznych w powstawaniu form (*species*) poznawczych
 - 1.1. Powstawanie *species sensibilis* w zmyśle wspólnym
 - 1.2. *Phantasma* jako *species sensibilis*, czyli zareagowanie zmysłów wewnętrznych na poznawany byt
 - 1.3. Udział zmysłów wewnętrznych w powstawaniu *species intelligibilis*
2. Sprawności zmysłów wewnętrznych
 - 2.1. Sprawności zmysłów wewnętrznych jako powiększenie ich receptywności i uwrażliwianie ich działania
 - 2.2. *Ars memorandi* Tomasza z Akwinu jako przykład usprawnienia zmysłów wewnętrznych
3. Obiektywność poznania przez zmysły wewnętrzne
 - 3.1. Prawda i fałsz poznania przez zmysły wewnętrzne
 - 3.2. Błąd w aktach zmysłów wewnętrznych
4. Podsumowanie rozdziału piątego

ZAKOŃCZENIE

BIBLIOGRAFIA